

IMDK dolgozat

Kaliczka Gabriella vagyok, ötödéves festő hallgató a Magyar Képzőművészeti Egyetem Festő szakán Gaál József osztályában. A munkám, amelyet be fogok mutatni, egy olyan egységes tematikába illeszkedik, amely az otthon terében megjelenő individuum létezésének körülményeit vizsgálja, egyfajta női nézőpontból. Először a műfaji meghatározásáról szeretnék beszélni, majd az egész installáció megjelenését fogom leírni, kitérve a térben elfoglalt helyére, és annak mikéntjére is. A formai bemutatás után egy rövid tartalmi összefoglalással zárom, illetve elemezni szeretném az installációban elfoglalt elemek egymáshoz való viszonyát, majd általában szólnék a munkásságomról.

A paraván

Az installáció olyan műfajnak tekinthető, amely a térrel dolgozik, a térben megjelenő elemek és a megjelenési helyük közötti viszony mondhatjuk, hogy kulcsfontosságú szerepet játszik. Véleményem szerint az különbözteti meg az installációt az objektktől és a szobortól, hogy az installáció egy térbeli helyzetet teremt, egy szituációt, amelynek a megteremtéséhez szükséges elemek nem célok, hanem eszközök. (adott esetben egy installáció felbontása azzal jár, hogy a munka nem létezik tovább másik formában egészen addig, amíg máshol lehetőség szerint újra nem építik).

Az installáció annak a módja, ahogy valamit elrendezünk a térben, ezzel új értelmezési lehetőségeket hozva létre. Éppen ezért egy kiállítás installálásánál meghatározó lehet a képek egymáshoz való viszonya, illetve az, hogy milyen céllal kerültek egy adott helyre. A paraván, amit építettem gyakorlatilag egy ilyen kiállítási szituációt hoz létre, így az installáció műfaján belül akár táblaképekről is beszélhetünk, habár az anyagi természetük miatt a képként prezentált elemek némileg eltérnek a hagyományos olaj-vászon festményektől.

Az említett paraván jellemzői a következők: három oldalból álló, szabályos háromszög alaprajzra készült, kerekeken guruló, zárt, körbejárható kiállítási felület. Azért terveztem meg ebben a formában, mert a rajta lógó kiállított képek és tárgy így egy centrumot hoznak létre, megszűnik a sorrendi hierarchia, és a nézőnek körbe kell forognia a paraván körül, hogy minden oldalához hozzáférhessen. A másik lényeges szempont, ami miatt nem elégettem meg a falfelülettel, és saját térbeli elemet hoztam létre hordozónak, az egy személyes tér, egy miliő imitálása volt. Ehhez használtam eszközként a tapétát, ami elegáns, mégis kommersz, és a lakóteret, a szobát idézi.

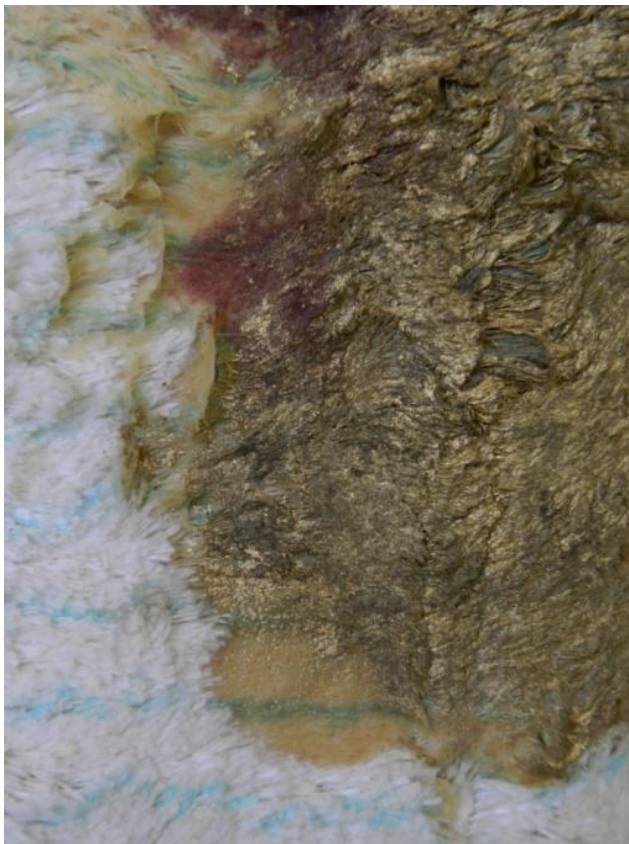
Szintén az otthoni környezetre rímelt a képek anyagául felhasznált szőrös, csíkos textil, ami leginkább felmosórongyra, törölközőre emlékeztet, és ami mindhárom oldalon megjelenik valamilyen formában.

Habár az egyes oldalakat egyenrangúnak tekintem, kijelöltem azt az oldalt, amivel először akarom szembesíteni a nézőt, hogy meghatározzam az irányát a paraván hatásának. Az első benyomás a konstrukció legprovokatívabb képe alapján születik meg, ami tulajdonképpen egy nagyobb méretű lakk és arany pigment folt.

A folt a szőrös textilen kellemetlen érzeteket kelt, az egész kép rendkívül érzéki, leginkább ürülékre, és testnedvekre emlékeztet, véleményem szerint egyszerre taszító és elegáns. A nyilvánvaló (legelső) asszociáción túl a képben ott lebeg a baj képzete, az ember legkiszolgáltatottabb állapotának kínos nyomaként jelenik meg. A kiszolgáltatottság az ócska textil „összemocskolásában” érhető tetten. Magában hordozza azt a feltételezést, hogy egy esemény, vagy történés lenyomatát látjuk, ami a körbejárható konstrukció centrumaként fogható fel, és az oldalak ennek az eseménynek egy-egy aspektusaként működnek. Az undor, ebben az esetben a hatást kiszolgáló eszköz, és esztétikai értékkel bír.

A következő oldalra egy szöveges képet helyeztem. A hordozó ugyanaz a szőrös textil, mint az előzőnél, de rózsaszín flitterrel varrtam föl rá a következő szöveget: Csak csicsérgés legyen minden szózatod. A kis flitterek szinte elvesznek az anyagban, a szöveg nehezen olvasható, ami tökéletesen támogatja a jelentést. Habár az érzékeinknek kedves a puha kép és a lágy színek, a jelentésben ott rejlik az elnyomás, ami kívülről érkező, vagy magunknak adott parancs: a lényegit el kell hallgatni. A kiszolgáltatottság titok.

A harmadik oldal idézi meg a legkonkrétabban a házat, a szobát. Ezen egy kisméretű keretezett csendélet alatt egy törölközőtartón lóg egy darab a képek alapjául szolgáló műszőrből. A törölköző értelmezhető a tisztaság metaforájaként, de az otthoni környezet

lemodellezésében is szerepe van: mint a ház eleme, mint használati tárgy.

Az egész installáció a kettősségekkel játszik, a célom az volt, hogy képes legyen közvetíteni egy összetett érzést, felidézni egy hangulatot. Mindnyájan hordozhatunk magunkban elfojtott emlékeket, sebeket az otthonunkkal kapcsolatban, amelyeket magunk mögött igyekszünk hagyni, bezárni egy szelencébe, mert a felidézése fájdalmas lehet, de a kiszolgáltatottsággal való szembenézés az első lépése a feldolgozás folyamatának.

Általában a munkáimról

Érdekes kérdés az, hogy egy munka, vagy munkacsoport tartalmilag mennyire meghatározható. Általában kettéválasztom egy kép/bármilyen alkotás elemzésének menetét technikai, és tartalmi elemekre, illetve konklúzióként a kettő egymásra épülésének eredményességére, adott esetben arra, hogy a forma mennyire támogatja a jelentést. Az utóbbi időben ezt a módszert próbáltam alkalmazni a saját képeimnél is, és a tartalmi rész boncolgatása szinte elszáritotta a munkák valódi lényegét, elvonták a figyelmet egy esszenciáról, amit az érzékelés, a hatás, és az asszociációk köre von az elkészült munka köré.

Rájöttem, hogy ami valójában fontos, az nem a szavakkal kifejezhető tartalom, vagy azok a bevált sémák, és elemzések, amivel reflexszerűen próbálunk megragadni egy konkrét formát, vagy tárgyat. A munkák „Élete” valahol ott kezdődik, ahol a forma, mint egy szabad elem nem rabja a szigorú tartalomnak, hanem csak irányt ad egy érzelmi, érzéki reakciónak, amit egy kép nyújthat.

Tapasztaltam már, hogy mivel egy kész munka mindig egy típust képvisel (elkerülhetetlenül, hiszen egy döntéssorozat végeredménye), nem mindenkit szólít meg

azonos intenzitással. Azonban, ha elég hatásos ahhoz, hogy minél több ember ingerküszöbén áttörjön, akkor a kör kibővül, és a munka kommunikálni fog, és érzéki örömet nyújt. Személy szerint azt tudom mondani az alkotói folyamatról, hogy egy megragadhatatlan érzést (ami engem ért, ami belém íródott) próbálok körülírni, és ha bár egyetlen dologról van szó, minél több módon beszélek róla, annál inkább kibővül, annál kevésbé tudom konkretizálni. Minden képem egy lehetséges megoldása annak, hogy egy szegmensét kifejezzem ennek a (talán emlékek, vagy tapasztalatnak nevezhető) magnak.

Leginkább a bennem lezajló lelki folyamatok eredményének tárgyi megjelenéseként foghatnám fel a képeimet. Mivel az inspiráció teljesen szubjektív élményeken alapul, nem is tartom meghatározónak a kép értelmezése szempontjából, sokkal inkább arra törekszem, hogy tág asszociációs teret hagyjak a befogadónak, illetve arra, hogy az elkészült munka érzéki örömet nyújtson.

A munkáim gyakran olyan technikával készülnek, ami probléma nélkül sokszorosítható, könnyen újra gyártható. Valójában ez is egy kihívást jelent az alkotás során, hiszen csak a megérzésimre hagyatkozhatom abban, hogy egyensúlyt találjak a képek között, és olyan rendszert építsek ki ezekkel a – mondhatni dekoratív- eszközökkel, amiben végül ez a szerves érzet-háló érvényesülni tud, és nem tűnik el a formák között.

Nagyon szeretem a különböző haptikus anyagok tulajdonságait kihasználni, mert a kép befogadását a tapintási érzetekre is kiterjesztik, és a nézőben vonzódást ébresztenek, vágyat az iránt, hogy ők is megérinthessék a tárgyat. Ugyancsak szívesen alkalmazok mintával díszített abroszt vagy textilt a képeim háttéréül (amit inkább alapnak hívok). Az alkalmazott grafika és divatvilág egyaránt alkalmas arra, hogy képeivel, vagy termékeivel kiszolgálja a képzőművészetet, a közöttük lévő határvonal a képi megjelenés szintjén nem is olyan széles.

Áttekintés (résumé)

A mű címe: Titok

A szerző(k) neve: Kaliczka Gabriella

Intézmény: Magyar Képzőművészeti Egyetem

Szak, specializáció, évfolyam: Festő szak, V. évfolyam

Témavezető(k) neve: Gaál József

A műalkotás koncepciójának tömör összefoglalása:

Az installáció témája az otthoni környezettel foglalkozik, amely az én szememben szorosan összekapcsolódik a biológiai létezéssel. Az otthon egy zárt rendszer, egy sajátos világmodell, amelynek tárgyi hozadékaival jól reprezentálható a „mindannyiunk otthona”, melyben elrejtőzünk, amelyben foglyok vagyunk, amelyben elszenvedjük saját harcainkat – az intimitást.

Munkáimban egyfajta női nézőpontot képviselek, hiszen én magam azzal tudok azonosulni, így saját tapasztalataim válhatnak a képek forrásává.

A kiállított paraván három oldala egyazon esemény, történés vagy történet három aspektusát mutatja meg, erre a benyomásra erősít rá a körbejárhatóság. Mindhárom rész egyenrangú, és mindhárom elemnél ugyanazt az anyagot használtam fel. A varrott kép szövege –„Csak csicsérgés legyen minden szózatod”, egyúttal lehet magunknak adott, és kívülről érkező parancs is: a lényegiről beszélni tilos.

My installation is about our home, which is related the biological existence. The home is a close system, a specific world model. We are prisoner in this place, and we fight our own battle, every time. Sometimes we try to escape from the intimacy. I'm thinking from Women's viewpoint in my work, because it is my own experience. The display panel has three side, and every side has a similar thing: the texture. Either of them has sewn text: " Csak csicsérgés legyen minden szózatod" which means you mustn't tell about the important things.